

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové v právní věci **žalobce M. B.**, bytem H. n. 15, O. – P., *zastoupeného JUDr. Alexandrem Királym, Ph.D., advokátem, se sídlem L. Poděště 5, Ostrava – Poruba*, proti **žalované Západočeské univerzitě v Plzni**, se sídlem Univerzitní 8, Plzeň, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 3. 2013, čj. ZCU 008273/2013

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 14.3.2013, čj. ZCU 008273/2013 se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je **p o v i n n a** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 28.578 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Alexandra Királyho, Ph.D., advokáta.

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 14. 3. 2013, čj. ZCU 008273/2013 (*dále jen „napadené rozhodnutí“*) v celém rozsahu anebo ve výroku II. a přiznání mu práva na náhradu nákladů řízení.
2. Napadeným rozhodnutím bylo ve výroku I. zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí prorektora pro studijní a pedagogickou činnost ze dne 14. 12. 2011, čj. PR-P-

1379592/12/11 a výrokem II. byla zamítnuta žádost žalobce o prominutí poplatku za studium vyměřeného rozhodnutím prorektora pro studijní a pedagogickou činnost ze dne 14. 12. 2011, čj. PR-P-1379592/12/11.

3. Rozhodnutím prorektora pro studijní a pedagogickou činnost ze dne 14. 12. 2011, čj. PR-P-1379592/12/11 bylo rozhodnuto takto: „*Dle ust. § 58 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), v platném znění, v souladu s čl. 14 odst. 3 Statutu západočeské univerzity v Plzni, v platném znění a v souladu s rozhodnutím rektora č. 04R/2011, Vám za jeden započatý rok dalšího studia stanovuji poplatek ve výši 2.957,- Kč, který je splatný dne 21. března 2012*“.

4. O žádosti žalobce o prominutí poplatku za studium stanoveného rozhodnutím prorektora pro studijní a pedagogickou činnost ze dne 14. 12. 2011, čj. PR-P-1379592/12/11, bylo poprvé rozhodnuto rozhodnutím prorektora pro studijní a pedagogickou činnost ze dne 18. 1. 2012, čj. PR-P-1379592/12/11/VO, jímž žádosti nebylo vyhověno. Toto rozhodnutí bylo rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 2. 2013, čj. 57 A 21/2012-50, zrušeno a věc byla žalované vrácena k dalšímu řízení. Důvodem zrušení rozhodnutí bylo ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „s.ř.s.“*) podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, když byla žalobci odňata zákonem předvídaná druhá instance ve vztahu k žádosti o přezkoumání prvoinstančního rozhodnutí a současně o žádosti o prominutí vyměřeného poplatku rozhodl nepřislušný správní orgán, prorektor pro studijní a pedagogickou činnost. Dalším důvodem pro zrušení rozhodnutí byla ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. nepřezkoumatelnost tohoto rozhodnutí.

5. V přezkoumávané právní věci se jedná o problematiku upravenou zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů – (*dále jen „ZVŠ“ nebo „zákon o vysokých školách“*). Citována jsou ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „správní řád“*).

II. Důvody žaloby

6. V žalobě žalobce uvedl, že nelze postřehnout žádný důvod pro to, aby pro řízení o vyměření poplatku za studium platila jiná pravidla než pravidla zastávaná tradičními procesními pravidly, To je nemožnost tvrdit, že „*z předložených lékařských zpráv nevyplývá, že by studentova onemocnění způsobovala dlouhodobou či vůbec nějakou studijní neschopnost ... student studuje v prezenční formě studia, přičemž veškeré své povinnosti plní řádně, což by v případě závažného onemocnění či v případě intenzivní péče o příbuzné za situace, kdy bydliště studenta, matky i babičky je v Ostravě, nebylo možné ... toto rektorka dovozuje též ze skutečnosti, že student nikdy nepožádal o jakékoliv studijní úlevy v souvislosti se svojí nemocí či s péčí o osoby blízké ... onemocnění studenta ani péče o příbuzné nejsou takové povahy, aby odůvodňovaly prominutí poplatkové povinnosti*“. Žalovaná se svým postupem dopustila podstatného porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Žalobci totiž bylo odňato právo,

aby skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, byl v souladu se spisy a měl v nich oporu. Žalovaná nenaplnila žalobcovo právo na správné odůvodnění a jemu odpovídající povinnost správního orgánu jakožto jeden ze základních principů materiálního právního státu, kterým je respektování zásady předvídatelnosti zákona a právní jistoty, když (1) z předložených lékařských zpráv vyplývá, že studentova onemocnění způsobovala studijní neschopnost, (2) student své studijní povinnosti neplní řádně právě pro závažné onemocnění a intenzivní péči o příbuzné v situaci, kdy bydliště studenta i jeho příbuzných je v Ostravě, (3) toto navíc nelze dovozovat ze skutečnosti, že student nikdy nepožádal o jakékoliv studijní úlevy, protože student o ně požádal a dokonce mu byly přiznány a (4) onemocnění studenta a péče o příbuzné jsou takové povahy, aby odůvodňovaly zmírnění poplatkové povinnosti.

7. K žalobnímu bodu označenému číslem (1) žalobce uvedl, že jmenované rozhodnutí zásadám předvídatelnosti a právní jistoty neodpovídá, protože žalovaná se omezila na konstatování počtu jí předložených lékařských zpráv a místa léčení žalobce z nich zřejmé. Rozhodnutí trpí nepřezkoumatelností této své části spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., když žalovaná ignoruje samotný obsah zpráv a omezuje se na konstatování, že „z předložených lékařských zpráv“ nevyplývá; co z nich vyplývá, to však zcela pomíjí. Jelikož uvedené z napadeného rozhodnutí nevyplývá, je rozhodnutí o nezmírnění poplatku nepřezkoumatelné, když rozhodné skutečnosti ve smyslu nelze zjistit ani ze spisu vedeného v této věci příslušnou fakultou. Žalobce poukazoval v této souvislosti na svůj zdravotní stav, kdy je opakovaně pro otorhinolaryngologické, neurologické a kardiovaskulární onemocnění vyšetřován. Nelze proto vyloučit, že pokud by nedošlo k tomuto pochybení, mohlo napadené rozhodnutí pro žalobce vyznít jinak než rozhodnutí dosavadní.

8. Žalobce namítal konkrétní vady rozhodnutí správního orgánu druhého stupně a k žalobnímu bodu označenému číslem (2) uvedl, že sama žalovaná rozhodla na základě žádosti žalobce ze 4. září 2012 rozhodnutím vydaným pod čj. ZCU029200/2012/K tak, že „na základě Vašeho lékařského potvrzení Vám ze zdravotních důvodů povolují odepsání předmětů *Dějiny psychologie (KPS/DPS)*, *Obecná psychologie 8 (KPS/OBPSB)*, *Psychologie osobnosti (KPS/PSOSO)* a *Vývojová psychologie (KPS/VYPSO)* z akademického roku 2011/2012“. Téhož dne žalovaná rozhodla na základě žádosti žalobce ze dne 4. září 2012 rozhodnutím vydaným pod čj. ZCU029463/2012/K tak, že s přihlédnutím k Vámi uváděným důvodům (závažné onemocnění a Intenzivní péče o příbuzné) Vám povolují v akademickém roce 2012/2013 navýšení kreditního limitu nad 70 kreditů o předměty *Psychologie osobnosti (KPS/PSOSO)* a *Obecná psychologie (KPS/OBPSB)*. Má-li být žalované rozhodnutí přezkoumatelné, je z povahy věci nezbytné, aby z něj bylo možné zjistit, že rektor vycházel z pravdivých skutečností a teprve na nich budoval své právní úvahy. Pokud by rozhodnutí o opravném prostředku ve správním řízení nemuselo být pravdivé a rektor by se mohl vypořádat s jednotlivými důvody uvedenými v žádosti o přezkoumání rozhodnutí prorektora pro studijní a pedagogickou činnost odfrkáváním (uvedeno dle formulace v žalobě – poznámka soudu) lživými fakty, postrádal by tento opravný prostředek svůj smysl. *Unicuique suum*, rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů s tím, že v rámci soudního řízení nemůže soud cokoliv za žalovanou dovozovat.

9. K žalobnímu bodu označenému číslem (3) žalobce uvedl, že má na zákonnost rozhodnutí vliv to, že se rektorka jednotlivými důvody uvedenými v žádosti o přezkoumání skutečně nezabývala, protože pak by nemohla žalobce ubezpečovat, že nikdy nepožádal o jakékoliv studijní úlevy. Žalobce vytýkal, že k takovému závěru neměla dospět, když na základě jeho žádosti z 31. října 2011 rozhodnutím vydaným pod čj. SO/528/11/K rozhodla, že žalobci povoluje od letního semestru akademického roku 2011/2012 studium v bakalářském studijním programu Specializace v pedagogice, studijní obor Psychologie se zaměřením na vzdělávání v upravené formě prezenčního studia. Už proto lze přistoupit ke zrušení napadeného rozhodnutí, aniž by se soud zabýval ostatními žalobními body, neboť není jasné, na jakých skutkových závěrech napadené rozhodnutí spočívá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, čj. 3 As 6/2004-105, publikovaný pod č. 617/2005 Sb.NSS, www.nssoud.cz).

10. Pro vytýkané vady byl porušen platný princip náležitostí rozhodnutí, který se týká rozhodnutí o přezkoumání tohoto rozhodnutí. K žalobnímu bodu označenému číslem (4), nemůže být „na základě uvedených nyní vyvrácených skutečností rektorka přesvědčena, že onemocnění studenta ani péče o příbuzné nejsou takové povahy, aby odůvodňovaly prominutí poplatkové povinnosti“. Testis unus, testis nullus, rozhodnutí rektorky za situace, kdy onemocnění studenta i péče o příbuzné objektivně odůvodňují zmírnění poplatkové povinnosti a kdy žalovaná ani neodůvodňuje, proč by tomu tak nemělo být, vytvořilo prostor pro případnou svévoli ze strany exekutivní moci, respektive rozhodujícího správního orgánu. Rektorka vydala rozhodnutí, ve kterém současně uvedla, že „dále student uvádí, že pečuje o svou matku, která se léčí pro komplikovaný výhřez meziobratlové ploténky a hypertenzi, a taktéž o svou babičku, která má chronicky nemocnou nohu, nařízený klid na lůžku a které musí být denně aplikovány injekce s lékem na ředění krve ... tato tvrzení student již ničím neprokazuje“. Rektorka Západočeské univerzity v Plzni sice k žalobcově žádosti o přezkoumání ničím neprokázaná tvrzení hodnotila, avšak nedostála své povinnosti podle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, podle níž je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena; toto ustanovení je tak ve vztahu k § 82 odst. 4 správního řádu lex specialis. Žalovaná se měla námitkou žalobce týkající se péče o jeho příbuzné podrobně zabývat a k prokázání skutečností, které žalobce v řízení uváděl, žalobce přinejmenším vyzvat.

11. Sero venientibus ossa, v daném případě žalovaná o návrhu na moderaci poplatku rozhodla tak, že zamítla návrh na prominutí poplatku za studium a možností jeho snížení se nezabývala s tím, že to žalobce výslovně nenavrhoval. S takovým postupem se žalobce neztotožňuje. Je nezbytné předeslat, že přepjatý formalismus při posuzování náležitostí žádosti ve vysokoškolském řízení - a stejně tak i jakýchkoliv jiných procesních úkonů studentů - naprosto neodpovídá principu materiálního právního státu, ale ani samotnému poslání přezkoumávání. Primárním účelem rektorské ochrany obecně je poskytování ochrany subjektivním právům, a pokud jde o rozhodování o povinnostech studentů zvláště, potom subjektivním právům veřejným; tato ochrana musí být skutečná a spravedlivá. Žalovaná měla usilovat o nalezení spravedlnosti rozhodováním v konkrétní věci a nemohla odmítnout

zabývat se určitou věcí ze zcela formálních či spíše formalistických důvodů, ale pouze z takových příčin, které poskytování rektorské ochrany skutečně vylučují; jiný přístup by byl stěžejně ústavně konformní a znamenal by odepření spravedlnosti. Právo na spravedlivý proces je jedním ze základních práv, které má každý vůči státu, a které mu garantuje nejen Listina základních práv a svobod, ale též Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Meze práva na spravedlivý proces stanoví jednotlivé procesní řády (např. náležitosti žaloby, lhůta pro její podání, procesní podmínky), při jejichž výkladu je v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nezbytné šetřit jejich podstaty a smyslu a nezneužívat je k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Nabízejí-li se přitom dvě interpretace, z nichž jedna hovoří ve prospěch výkonu práva na spravedlivý proces a druhá proti němu, musí rektorka vždy zvolit výklad první. Povinnost rektorky rozhodnout o návrhu na moderaci i v případě nedůvodné žádosti o úplné zrušení vyměřovacího rozhodnutí nelze považovat za projev formalismu, ale naopak za naplnění principu ochrany práv, který dává každému právo domáhat se stanoveným způsobem svého práva. Podle názoru žalobce rektorka pochybila, pokud se odmítla zabývat možností snížení uloženého poplatku ze zcela formálních či spíše formalistických důvodů. Je-li v žalobě obsažen návrh na moderaci uloženého poplatku, i když žalobce výslovně zmínil pouze formu upuštění od poplatku, lze metodou logického výkladu od většího k menšímu (a maiori ad minus) dojít k závěru, že žádal i o snížení uloženého poplatku. Proto se rektorka měla moderací poplatku zabývat v plném rozsahu, tj. posoudit i podmínky pro snížení uloženého poplatku. V tomto postupu rektorky spatřoval žalobce vadu řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

12. Repetita iuvat, k předchozím námitkám. V rozhodnutí je místy sice uvedeno, jaká skutková zjištění (a z jakých důkazů) vzala rektorka za prokázaná a jak věc posoudila po právní stránce, v odůvodnění však chybí hodnocení shora uvedených známých skutečností, odůvodnění rozhodnutí postrádá vysvětlení rektorky, jak s výše uvedenými skutečnostmi plynoucími z uvedeného rozhodnutí naložila, proč je nezohlednila a na základě čeho výlučně upřednostnila nepravdivá tvrzení, když uplatňované zdravotní problémy žalobce se datují k době po zapsání se do vyměřeného studia. Z těchto důvodů se žalobce neztotožňuje se závěrem o skutkovém stavu ani s právním posouzením sporu druhou instancí, když právě jeho zdravotní problémy ovlivňují běžnou školní docházku, a mohou být tedy důvodem pro prominutí poplatku. Zdravotní obtíže jsou natolik zásadní a závažné, že jej nebylo možné přehlédnout, a jednotlivě i ve vzájemné souvislosti dle názoru žalobce vyvracejí tvrzení rektorky o tom, že nejsou důvodem pro snížení poplatku.

13. Rektorka nepostupovala ani v intencích zákona o vysokých školách, který v § 58 odst. 8 věta druhá stanoví, že rektor rozhoduje podle zásad uvedených ve statutu veřejné vysoké školy. Tento vnitřní předpis Západočeské univerzity v Plzni však žádné zásady nevymezuje. I proto nejsou závěry rektorky řádně odůvodněné. Závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí rektorky z důvodu nedostatečného odůvodnění je sám o sobě důvodem dostačujícím pro zrušení rozhodnutí rektorky a vrácení věci k dalšímu řízení.

III. Doplnění žaloby k výzvě soudu

14. Žalobce v petitu žaloby navrhoval, aby soud zrušil napadené rozhodnutí v celém rozsahu nebo ve výroku II. K výzvě soudu, aby žalobce ve smyslu § 71 odst. 1 písm. c) s.ř.s. jednoznačně označil výroky rozhodnutí, které žalobou napadá, žalobce uvedl, že byl výrokem II. napadeného rozhodnutí zkrácen na svých právech takovým způsobem, že to mělo za následek nezákonné rozhodnutí. Krajský soud je ovšem navíc oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s). Za situace, kdy žaloba určité a dostatečně konkrétní žalobní body obsahuje, nebylo nezbytné, aby asistentka soudce žalobce vyzývala k upřesnění dalších tvrzení v žalobě. Téměř v každé žalobě je možné nalézt tvrzení, která by si vyžádala bližší konkretizaci. Pokud však vedle těchto neurčitých tvrzení žaloba obsahuje důvody dostatečně konkrétní, není třeba vyzývat žalobce k upřesnění všech tvrzení v žalobě obsažených. Žalobce vychází ze zásady, že předmětem žaloby směřující proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s.ř.s. je konečné rozhodnutí, tedy ve dvoustupňovém řízení rozhodnutí odvolacího orgánu (§ 5 správního řádu). Pro účely soudního přezkumu správních rozhodnutí jsou rozhodnutí obou stupňů správních orgánů vnímána jako celek. Soud v řízení podle § 75 odst. 2 s.ř.s. k žalobním námitkám (s výjimkami uvedenými v § 76 s.ř.s) sice přezkoumává napadené výroky rozhodnutí, nemůže tak ovšem činit odděleně od celého rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

15. Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby. K námitce, že skutkový stav, který byl vzat za základ napadeného rozhodnutí, není v souladu s obsahem spisu a nemá v něm oporu, a k nesouhlasu žalobce s názorem žalované, že z předložených lékařských zpráv nevyplyvá, že by žalobcova onemocnění způsobovala dlouhodobou či vůbec nějakou studijní neschopnost, žalovaná uvedla, že v rámci přezkumného řízení provedla rektorka jako důkaz veškeré žalobcem předložené lékařské zprávy. V žádné z těchto zpráv není uvedeno, že by zjištěný zdravotní stav činil žalobce studia neschopným, resp. že by žalobce musel dodržovat speciální režim, který by jej omezoval ve studiu. Pouze z jedné předložené zprávy vyplývá, že byl žalobci doporučen klidový režim v rozsahu cca 2 týdnů. Nelze požadovat, aby rektorka posuzovala závažnost stanovených diagnóz. Rektorka v rámci svého rozhodnutí nepopírala, že žalobce trpěl ve zdravotních zprávách uvedenými onemocněními, avšak dospěla k závěru, a to právě na základě žalobcem předložených zpráv, že se nejedná o onemocnění, která by jej omezovala ve studiu. Pokud žalobce žalované vytýká, že rektorka neuvedla do rozhodnutí skutečnosti vyplývající ze zpráv, žalovaná k tomu uvedla, že v rámci přezkumného rozhodnutí byly uvedeny veškeré podstatné informace vyplývající z předložených zpráv, v rámci rozhodnutí však nemůže být přepisován celý obsah jednotlivých zpráv, nýbrž z nich musí být uvedeno, to pro případ podstatné, což rektorka v rámci rozhodnutí splnila.

16. Žalovaná nesouhlasila s tvrzením žalobce, že rektorka nezohlednila rozhodnutí děkana Fakulty pedagogické ze dne 31. 10. 2011, čj. SO/528/11/K, kterým bylo žalobci povoleno studium v upravené formě prezenčního studia, které bylo dle tvrzení žalobce vydáno právě

proto, že zdravotní potíže žalobce jsou natolik závažné, že nemůže denně plnit své studijní povinnosti. Uvedla, že je sice pravdou, že bylo žalobci povoleno studium v upravené formě prezenčního studia, nicméně nikoli pro jeho zdravotní potíže, nýbrž pro vzdálenost místa výkonu práce a pracovní poměr, když žalobce je zaměstnán jako právník Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava. Žalobce tedy nepožadoval úlevy spočívající v osvobození od povinnosti navštěvovat přednášky a cvičení vzhledem ke svým zdravotním problémům, jak tvrdí v žalobě, nýbrž vzhledem ke svému zaměstnání.

17. Žalobce dále požadoval prominutí poplatku z důvodu péče o svou matku a babičku. Ke svým tvrzením však nepřipojil žádné důkazy. Žalovaná nesouhlasila s tvrzením žalobce, že bylo povinností rektorky vyzvat jej k doplnění důkazů. Dle § 68 odst. 1 ZVŠ se na rozhodování o právech a povinnostech studentů nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Rektorka tedy nebyla povinna postupovat dle žalobcem uváděného ustanovení § 50 odst. 3 správního řádu. Žalovaná rovněž upozornila, že je žalobce absolventem magisterského studijního programu Právo a právní věda, tudíž je mu známo, že veškerá tvrzení musejí být v jakémkoli řízení prokázána.

18. S ohledem na uvedené vyjádřila žalovaná přesvědčení, že v rámci přezkumného řízení bylo zachováno právo žalobce na spravedlivý proces, když rektorka provedla jako důkaz veškeré žalobcem předložené důkazy, vzala v potaz veškeré pro rozhodnutí podstatné důkazy a v rámci rozhodnutí se vypořádala s veškerými argumenty žalobce. Závěrem žalovaná uvedla, že ji mrzí přístup žalobce, který je absolventem a zároveň studentem žalované. Je zřejmé, že žalovaná má nárok na úhradu poplatku za další studium, žalobce však soustavně a účelově využívá ustanovení zákona k tomu, aby oddálil úhradu poplatku, přičemž jeho důvody jsou čistě formálního charakteru.

V. Replika žalobce

19. Dle žalobce krajský soud vycházejíc ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.r.s) dospěje k závěru, že je žaloba důvodná. Z obsahu správních spisů soud zjistí, že není pravdou, že by v rámci přezkumného řízení se rektorka vypořádala s námitkami žalobce. Žalobci naopak bylo odňato právo, aby skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, byl v souladu se spisy a měl v nich oporu. Žalobce rovněž argumentoval rozhodováním Krajského soudu v Ostravě, který v případě vysokých škol judikuje, že ačkoliv zákon o vysokých školách v § 68 odst. 1 vylučuje použití správního řádu na řízení o právech a povinnostech studentů, ale pokud je posuzované rozhodnutí výslovně uvedeno v § 68 odst. 3 ZVŠ jako rozhodnutí, jež musí obsahovat odůvodnění, je třeba na toto odůvodnění klást tytéž nároky jako na odůvodnění jakéhokoliv správního orgánu. Jakkoliv je žalovaná přesvědčena o opaku, v rámci přezkumného rozhodnutí se řádně nevypořádala se všemi žalobcovými námitkami a nevzala v potaz veškeré pro zjištění stavu věci rozhodné skutečnosti. Na základě § 1 písm. b) ZVŠ žalobce argumentoval demokratickými principy zákona o vysokých školách, mezi něž zařadil i základní zásadu správního řízení, tj. nutnost zohlednit při rozhodování konkrétní okolnosti daného případu a při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikly nedůvodné rozdíly. Takové podmínky nebyly dodrženy, když lze spravedlivě požadovat, aby

rektorka posuzovala závažnost stanovených diagnóz. Diagnózy žalobce určili odborníci a po celé roky je pro ně žalobce v léčení. V napadeném rozhodnutí není uveden důvod nesnížení (neprominutí) poplatkové povinnosti, když z předložených lékařských zpráv vyplývá, že studentova onemocnění způsobovala studentovu neschopnost. (2) Student své studijní povinnosti neplní řádně právě pro závažné onemocnění a intenzivní péči o příbuzné v situaci, kdy bydliště studenta i jeho příbuzných je v Ostravě. (3) toto navíc nelze dovozovat ze skutečností, že student nikdy nepožádal o jakékoliv studijní úlevy, protože student o ně požádal a byly mu přiznány. (4) Onemocnění studenta a péče o příbuzné jsou takové povahy, aby odůvodňovaly zmírnění poplatkové povinnosti.

20. Dle žalobce byl postup při rozhodování nesrozumitelný a neotevřený a rozhodnutí není odůvodněno. K žalobnímu bodu (1) žalobce uvedl, že je projevem tzv. opomenutých důkazů, když bylo účastníky řízení navrženo provedení konkrétního důkazu, přičemž návrh na toto provedení byl správním orgánem bez věcně adekvátního odůvodnění prakticky opomenut, což znamená, že ve vlastních rozhodovacích důvodech o něm ve vztahu k jeho zamítnutí je zmínka toliko okrajová a obecná, neodpovídající povaze a závažnosti věci. Nevypořádání se s takovými důkazy ze strany žalované je zásahem do práva na spravedlivý proces garantovaného čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, když se žalovaná omezuje na konstatování počtu jí předložených lékařských zpráv a místa léčení žalobce. Rozhodnutí trpí nepřezkoumatelností této své části spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., když žalovaná ignoruje samotný obsah zpráv a omezuje se na konstatování, že z předložených lékařských zpráv nevyplývá; co z nich vyplývá, to však zcela pomíjí.

21. V závěru repliky žalobce uvedl, že stran toho, že žalovaná nepostupovala v intencích zákona o vysokých školách, zejména jeho § 58 odst. 8 věta druhá ZVŠ, konkretizuje tím, že považuje za stěžejní pochybení žalované porušení § 58 odst. 6 ZVŠ, který stanoví povinnost uvést výši, formu placení a splatnost poplatků spojených se studiem podle § 58 odst. 1 až 5 ZVŠ ve statutu veřejné vysoké školy.

VI. Vyjádření účastníků při jednání soudu

22. O věci samé rozhodl soud po provedeném jednání, při kterém setrvali žalobce a žalovaná na svých argumentacích.

VII. Posouzení věci krajským soudem

Z čeho soud vycházel

23. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vycházel podle § 75 odst. 1 s.ř.s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, podle § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobou včas uplatněných žalobních bodů. Všechny žalobní body, jak je žalobce v žalobě označil, směřují vůči výroku II. napadeného rozhodnutí žalované.

24. V žalobě žalobce namítá nesprávné hodnocení důkazů žalovanou a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Žalobu shledal soud důvodnou.

Právní hodnocení

25. Podle § 58 odst. 4 věta první ZVŠ „*[S]tuduje-li absolvent bakalářského nebo magisterského studijního programu v dalším bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každý další započatý jeden rok studia nejvýše základ podle odstavce 2; to neplatí, studuje-li absolvent bakalářského studijního programu v navazujícím magisterském studijním programu či jde-li o souběh řádných studijních programů nepřesahující standardní dobu studia programu jednoho.*“

26. Podle § 58 odst. 8 ZVŠ „*[R]ozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem podle odstavce 3 nebo odstavce 4 se vydává alespoň 90 dnů před splatností poplatku. Rektor může v rámci rozhodování o žádosti o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti s přihlédnutím zejména ke studijním výsledkům a sociální situaci studenta podle zásad uvedených ve statutu veřejné vysoké školy.*“

27. V čl. 14 odst. 3 Statutu Západočeské univerzity v Plzni (dále jen „Statut ZČU“) je stanoveno, že „*poplatek za studium podle § 58 odst. 4 zákona činí za jeden rok základ.*“ V čl. 14 odst. 6 Statutu ZČU je stanoveno, že „*[R]ektor nebo děkan může v rámci rozhodování o žádosti o přezkoumání rozhodnutí o vyměření poplatku podle čl. 13 a 14 odst. 1 nebo 3 vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti s přihlédnutím zejména ke studijním výsledkům a sociální situaci studenta za předpokladu, že student svoji žádost řádně odůvodní.*“ Pro akademický rok 2011/2012 byl poplatek podle § 58 odst. 4 ZVŠ stanoven rozhodnutím rektora č. 04R/2011 za jeden započatý rok dalšího studia částkou 2.957,- Kč.

28. Podle § 68 odst. 3 písm. f) ZVŠ *rozhodnutí ve věcech vyměření poplatku spojeného se studiem podle § 58 odst. 3 a 4 musí být vyhotoveno písemně, musí obsahovat odůvodnění a poučení o možnosti podat žádost o přezkoumání a musí být studentovi doručeno do vlastních rukou.* Vzhledem k tomu, že prvoinstanční a druhoinstanční rozhodnutí tvoří jeden celek, je požadavek, že musí rozhodnutí obsahovat odůvodnění, nutné vztáhnout i na druhoinstanční rozhodnutí podle § 58 odst. 8 zákona o vysokých školách

29. Obsahem odůvodnění správního rozhodnutí je uvedení důvodů výroků rozhodnutí, podkladů pro jeho vydání, úvah, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí (k tomu např. § 68 odst. 3 správního řádu).

30. Prvoinstančním rozhodnutím byl žalobci stanoven poplatek za studium podle § 58 odst. 4 ZVŠ, v souladu s čl. 14 odst. 3 Statutu ZČU a v souladu s rozhodnutím rektora č. 04R/2011 za jeden započatý rok dalšího studia od 1. 9. 2011 ve výši 2.957,- Kč. Žalobce se zapsal ke studiu magisterského studijního programu na Fakultě právnické dne 5. 9. 2006 a absolvoval jej dne 9. 6. 2011. Po úspěšném ukončení magisterského studijního programu studoval v akademickém roce 2011/2012 další bakalářský studijní program Fakulty pedagogické.

31. Žalobce proti prvoinstančnímu rozhodnutí brojil podáním, v němž uvedl: „podle ust. § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách, studuje-li absolvent bakalářského nebo magisterského studijního programu v dalším bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každý další započatý jeden rok; to neplatí, studuje-li absolvent bakalářského studijního programu v navazujícím magisterském studijním programu či jde-li o souběh řádných studijních programů nepřesahující standardní dobu studia programu jednoho. V daném případě mi byl vyměřen poplatek za další studium podle ust. § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách. Podle tohoto ustanovení se však poplatek za studium stanoví za další studium v bakalářském nebo magisterském studijním programu, avšak absolvoval jsem toliko jediný magisterský studijní program a žádný studijní program bakalářský; proto mi - jakožto neabsolventovi bakalářského studijního programu - neměla veřejná vysoká škola stanovovat poplatek za studium podle citovaného ustanovení. Podle k rozhodnutí přiloženého poučení se za zřetele hodné důvody při posuzování žádosti o prominutí poplatku pokládají (bod 3) vážná nemoc, (bod 5) nutná péče o dlouhodobě blízkou nemocnou osobu a (bod 7) vynikající studijní výsledky. Mám za to, že všechny výše uvedené důvody kumulativně naplňují. Zároveň dodávám, že mi žádná předchozí poplatková povinnost nebyla stanovena. Ad bod 3. Jsem opakovaně pro chronické poruchy rovnováhy a extrémně kolísavý krevní tlak vyšetřován, zejména pak neurologicky a radiodiagnosticky, a v současné době se navíc musím podrobovat super-specializovaným rehabilitacím páteře. Epikrisou závažného chorobného stavu je mj. i cervikalgie na podkladě funkční svalové poruchy při dysbalanci krčních a šíjových svalů iniciovaná pracovním úrazem. Navíc jsem chronicky nemocen *Enterococcus* sp. a *paronychium digiti III. man. I. sin.* V otoneurologické ambulanci Fakultní nemocnice v Ostravě mi byl diagnostikován navíc vestibulární syndrom s levostranným semispontánním nystagmem a známkami desinhibice vpravo. Ad bod 5. Žiji a pečuji o svou matku Ing. Olgu Bugajovou, která se dlouhodobě léčí pro komplikovaný výhřez meziobratlové ploténky a hypertenzi, jež tlačí na vak páteřního kanálu s důležitými nervy, pročež trpěla i nesnesitelnými bolestmi. Její dvaosmdesátiletá matka, bydlící o náměstí níže, má chronicky nemocnou nohu, nařízený klid na lůžku a v rámci péče o ni ji musíme denně píchat do břicha injekce ředící krev. Ad bod 7. V rámci svého předcházejícího studia Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni jsem ve dvou letech po sobě jdoucích získal pro Západočeskou univerzitu v Plzni prvenství v celostátní soutěži Moot Court Competition; soutěži, v níže se studenti stávají účastníky opravdového soudního procesu, finálově probíhající v budově Vrchního soudu v Praze (srov. např. *Budoucí právníci obhájili prvenství. STÁDY*, Měsíčník Západočeské univerzity v Plzni, ročník III, červen - srpen 2009, str. 11 a násl. či *Opravdu dobrý právník má být jako buldok*, Plzeňský deník, 16. června 2009, str. 3). S ohledem na shora uvedené proto navrhuji, aby Magnificence, rektorka Západočeské

univerzity v Plzni, rozhodnutí prorektora pro studijní a pedagogickou činnost zrušila anebo rozhodla o prominutí vyměřeného poplatku“.

32. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že „[S]tudent svou žádost o přezkoumání rozhodnutí odůvodňuje tím, že absolvoval toliko jediný magisterský studijní program a žádný bakalářský, proto mu neměl být vyměřen poplatek za studium v dalším bakalářském nebo magisterském programu dle § 58 odst. 4 zákona o vysokých školách. Dle ust. § 58 odst. 4 zákona o vysokých školách vysoká škola stanoví studentovi poplatek za další studium, když absolvent bakalářského nebo magisterského studijního programu studuje v dalším bakalářském nebo magisterském studijním programu. Uvedené však neznámá, že by bylo možné stanovit poplatek za další studium pouze, pokud by absolvent bakalářského (magisterského) studijního programu studoval další bakalářský (magisterský) studijní program, nýbrž i v případě kdy absolvent, bakalářského studijního programu studuje magisterský studijní program a naopak absolvent magisterského studijního programu další bakalářský studijní program. Výjimku z uvedeného představuje situace, kdy absolvent bakalářského studijního programu studuje navazující magisterský program (ust. § 58 odst. 4 věta za středníkem zákona o vysokých školách). Z uvedeného tedy plyne, že studentovi jakožto absolventovi magisterského studijního programu byl v souladu se zákonem o vysokých školách stanoven poplatek za další bakalářské studium.“

33. S uvedeným závěrem žalované se soud ztotožňuje a žalobní námitku vznesenou žalobcem v tom směru, shledává nedůvodnou. Zákon o vysokých školách v ustanovení § 58 odst. 4 výslovně stanoví, za jakých podmínek předepíše veřejná vysoká škola studentovi poplatek za studium, a to „studuje-li jako absolvent bakalářského nebo magisterského studijního programu v dalším bakalářském nebo magisterském studijním programu“. V daném případě žalobce absolvoval v akademickém roce 2011/2012 magisterský studijní program na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni a v akademickém roce 2011/2012 započal se studiem bakalářského studijního programu na Fakultě pedagogické Západočeské univerzity v Plzni. V akademickém roce 2011/2012 tedy ve smyslu § 58 odst. 4 ZVŠ započal studium na Západočeské univerzitě v Plzni v dalším bakalářském studijním programu. Žalovaná proto byla oprávněna stanovit mu za toto další studium poplatek za každý další započatý jeden rok studia (v daném případě akademický rok 2011/2012), jehož výše byla pro daný akademický rok stanovena na základě rozhodnutí rektora č. 04R/2011.

34. Dále žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že „Student dále namítá, že v rámci svého předcházejícího studia na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni dosahoval vynikajících studijních výsledků, když ve dvou po sobě následujících letech získal prvenství v celostátní soutěži Moot Court Competition. Prominutí či snížení poplatku za další studium je však přípustné v případě vynikajících studijních výsledků v dalším studiu, tedy v tomto případě ve studiu bakalářského studijního programu na Fakultě pedagogické. Student však neuvádí, že by jeho současné studijní výsledky na Fakultě pedagogické dosahovaly takových kvalit, aby mohly být důvodem pro prominutí poplatkové povinnosti.“

35. I s tímto závěrem žalované se soud ztotožňuje a žalobní námitku v tom směru shledává nedůvodnou. V ustanovení § 58 odst. 4 ZVŠ, podle něhož byl žalobci poplatek za studium

vyměřen, je stanoveno, že se jedná o poplatek za další studium. V čl. 14 odst. 6 Statutu ZČU je stanoveno, že lze vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti s přihlédnutím „zejména ke studijním výsledkům“. Uvedená podmínka není formulována tak, že by bylo přihlíženo, resp. byly zohledněny studijní výsledky v předchozím studiu daného studenta. Z uvedeného je zřejmé, že se musí důvody pro snížení, prominutí či odložení splatnosti poplatku týkat dalšího studia, které student aktuálně absoluuje. V daném případě by se muselo jednat o studijní výsledky žalobce v rámci jeho bakalářského studia na Fakultě pedagogické započatého v akademickém roce 2011/2012. Nic takového žalobce v žádosti, resp. v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí, netvrdil.

36. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná rovněž uvedla, že „*Student ve své žádosti taktéž neuvádí, že by mu jeho finanční situace nedovolovala uhradit předmětný, poplatek za další studium. Jak navíc vyplývá z lékařské zprávy MUDr. Josefa Křupky ze dne 15. 11. 2011, byl student v době vydání rozhodnutí o stanovení poplatkové povinnosti zaměstnán jako právník na Vysoké škole báňské - Technické univerzitě Ostrava, tudíž měl příjem, ze kterého mohl uhradit vyměřený poplatek.*“

37. V čl. 14 odst. 6 Statutu ZČU je stanoveno, že lze vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti rovněž s přihlédnutím „*k sociální situaci studenta*“. Tento důvod žalobce v žádosti, resp. odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí, skutečně neuvedl a svoji finanční situaci, která by neumožňovala vyměřený poplatek za další studium uhradit, svoji žádost neodůvodňoval.

38. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí dále uvedla: „*Dále student v rámci své žádosti žádá o prominutí poplatku, když uvádí, že trpí vážnou nemocí, přičemž uvádí výčet všech nemocí, které u něj byly diagnostikovány. K samotné žádosti student připojil 7 lékařských zpráv, ze kterých je zřejmé, že student je léčen na otorhinolaryngologické klinice, neurologické klinice a Kardiovaskulárním oddělení Fakultní nemocnice Ostrava, pneumologii a ftiizeologii Městské nemocnice Ostrava a u MUDr. Jaroslavy Schwarzové a MUDr. Josefa Křupky. Dále student připojil čtyři protokoly o výsledcích laboratorních vyšetření. Dále student uvádí, že pečuje o svou matku, která se léčí pro komplikovaný výhřez meziobratlové ploténky a hypertenzi, a taktéž o svou babičku, která má chronicky nemocnou nohu, nařazený klid na lůžku a které musí být denně aplikovány injekce s lékem na ředění krve. Tato tvrzení student již ničím neprokazuje. Z předložených lékařských zpráv nevyplývá, že by studentova onemocnění způsobovala jeho dlouhodobou či vůbec nějakou studijní neschopnost. Jak bylo zjištěno, student studuje v prezenční formě studia, přičemž veškeré své studijní povinnosti plní řádně, což by v případě závažného onemocnění či v případě intenzivní péče o příbuzné za situace, kdy bydliště studenta, matky i babičky je v Ostravě, nebylo možné. Toto rektorka dovozuje též ze skutečnosti, že student nikdy nepožádal o jakékoliv studijní úlevy v souvislosti se svojí nemocí či s péčí o osoby blízké. Na základě uvedených skutečností je rektorka přesvědčena, že onemocnění studenta ani péče o příbuzné nejsou takové povahy, aby odůvodňovaly prominutí poplatkové povinnosti.*“

39. Podmínky pro snížení či prominutí vyměřeného poplatku za další studium nejsou zcela konkrétním způsobem stanoveny v zákoně o vysokých školách, v daném případě v ustanovení

§ 58 odst. 4 ZVŠ, ani ve Statutu Západočeské univerzity v Plzni, v čl. 14 Poplatek za studium, kde je stanoveno jen tolik, že bude o žádosti rozhodováno „s přihlédnutím zejména ke studijním výsledkům a sociální situaci studenta za předpokladu, že student svoji žádost řádně odůvodní“. Při jednání soudu provedl soud důkaz listinou, kterou obdržel žalobce spolu s prvoinstančním rozhodnutím, kde jsou uvedeny důvody, pro které může student žádat o prominutí poplatku za studium. Žalovaný nezpochybňoval obsah této listiny, která je studentům spolu s rozhodnutím o vyměření poplatku zasílána. V této listině je uvedeno, že se při posuzování žádostí o prominutí poplatku za důvody hodné zřetele považuje (krom jiných) pod bodem 3 vážná nemoc, pod bodem 5 nutná péče o dlouhodobě nemocnou blízkou osobu a pod bodem 7 vynikající studijní výsledky. Žalovanou tedy bylo stanoveno, z jakých důvodů mohou studenti žádat o snížení či prominutí poplatku za další studium. Stanovení těchto důvodů žalovanou bylo otázkou jejího správního uvážení, jaké důvody zvolí pro prominutí či snížení poplatku za další studium. V daném případě se žalobci spolu s prvoinstančním rozhodnutím, tzn. rozhodnutím o vyměření poplatku za další studium, dostalo poučení, že může žádat o snížení či prominutí tohoto poplatku z důvodů, které byly formulovány jako vážná nemoc, nutná péče o osobu blízkou a vynikající studijní výsledky. Při jednání soudu žalovaná nerozporovala, že z těchto tří důvodů mol žalobce žádat o snížení či prominutí poplatku za další studium. Žalovaná tak v rámci správního uvážení připustila, že uvedené tři důvody mohou být důvodem pro snížení či prominutí poplatku za další studium. Žádná bližší kritéria k těmto dvěma důvodům nestanovila. Pokud tedy žalobce v žádosti uváděl jako důvod svoji vážnou nemoc a dokládal ji lékařskými zprávami a výsledky vyšetření, bylo na žalované, aby neurčitý právní pojem vážná nemoc, např. na základě judikatury Nejvyššího správního soudu, naplnila konkrétním obsahem, porovнала jej s argumentací žalobce a jím předloženými důkazy a učinila závěr, zda to, co žalobce o svém zdravotním stavu tvrdí a předloženými důkazy prokazuje, je vážnou nemocí ve smyslu kritéria stanoveného pro snížení či prominutí poplatku za další studium. Nic takového však žalovaná neučinila. Žalovaná pochybila i v tom, že ačkoliv vymezila pro rozhodování o žádosti o snížení či prominutí poplatku za další studium bez dalšího upřesnění kritérium vážná nemoc, v rozporu s poučením připojila v odůvodnění napadeného rozhodnutí e své argumentaci kritéria další, a to účelovost tvrzení žalobce o vážné nemoci, kterou dovozuje z toho, že je žalobce zaměstnán a že nepožádal o úlevy při dalším studiu. Pokud však žalovaná formulovala důvod, pro který lze o snížení či prominutí poplatku za další studium žádat, bez dalšího jako vážnou nemoc a po té, kdy žalobce ve své žádosti tuto svoji vážnou nemoc tvrdí a příslušnými důkazy se snaží prokázat, nemůže žalovaná bez toho, aby se tvrzením žalobce a jím předloženými důkazy zabývala, argumentovat tím, že žalobce vážnou nemocí netrpí, protože je zaměstnán a nepožádal o úlevy v dalším studiu. Žalovanou stanovené kritérium vážné nemoci, pro které lze žádosti vyhovět, nezní tak, že by se mělo jednat o vážnou nemoc studenta, která by mu znemožnila pracovat, či byla jejím důsledkem nemožnost plnění studijních povinností v dalším studiu. Žalovaná tak překročila rozsah důvodů, kterými stanovila podmínky pro podání žádosti o snížení či prominutí poplatku za další studium, když k důvodům, o kterých žalobce poučila, že jsou těmi, pro které může žádat o snížení či prominutí poplatku za další studium, následně doplnila důvody další, které v listině, která se žalobci dostala do rukou s prvoinstančním rozhodnutím, uvedeny nebyly. Žalovaná se tak dopustila nesprávného hodnocení důkazů. V uvedeném postupu žalované soud spatřuje ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. podstatné porušení

ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

40. Pokud jde o nutnou péči o osobu blízkou, z ustanovení § 68 odst. 1 ZVŠ vyplývá, že na rozhodování o právech a povinnostech studenta se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. V ustanovení 177 odst. 1 správního řádu je však stanoveno, že *„základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až § 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.“* Zákon o vysokých školách nemá vlastní úpravu základních zásad činnosti správních orgánů, proto je nezbytné, aby správní orgán při rozhodování o právech a povinnostech studentů vycházel ze základních zásad činnosti správních orgánů uvedených v § 2 až § 8 správního řádu. Při rozhodování o žádosti o snížení či prominutí poplatku za další studium proto byla žalovaná povinna vycházet ze zásady stanovené pro činnost správních orgánů v § 3 správního řádu, kde je stanoveno, že správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nevyplyvá-li ze zákona něco jiného. Ze zákona o vysokých školách nic jiného nevyplyvá. V čl. 14 Statutu ZČU je sice uvedeno, že *„student svoji žádost řádně odůvodní“*, z uvedené podmínky pro posuzování žádosti o prominutí či snížení poplatku za další studium lze na základě úpravy dokazování ve správním řízení usuzovat na povinnost studenta tvrdit důvody, pro které žádá o snížení či prominutí poplatku za další studium. Pokud však měla žalovaná pochybnosti o správnosti tohoto tvrzení žalobce, bylo její povinností vyzvat žalobce k prokázání tohoto svého tvrzení, které v žádosti není žalobcem ničím dokládáno. To se však nestalo a žalovaná tak nemohla kvalifikovaně přezkoumat tento důvod v žádosti žalobcem tvrzený. Napadené rozhodnutí je tak z tohoto důvodu ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

41. Tvrzení uvedené žalobcem v závěru repliky, že považuje za stěžejní pochybení žalované porušení § 58 odst. 6 ZVŠ, který stanoví povinnost uvést výši, formu placení a splatnost poplatků spojených se studiem podle § 58 odst. 1 až 5 ZVŠ ve statutu veřejné vysoké školy, není konkretizací tvrzení, že žalovaná nepostupovala v intencích zákona o vysokých školách, zejména jeho § 58 odst. 8 věta druhá ZVŠ, jak namítá žalobce, ale v rozporu s § 71 odst. 2 s.ř.s. rozšířením žaloby o další žalobní bod po uplynutí lhůty stanovené v § 72 odst. 1 s.ř.s. k podání žaloby. Tímto žalobním bodem se proto soud nemohl zabývat.

Závěr

42. Soud dospěl k závěru, že v daném případě žalovaná nesprávně hodnotila důkazy předložené žalobcem a tím porušila ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Shledal rovněž, že je napadené rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Rozhodl proto v souladu s ustanoveními § 76 odst. 1 písm. a) a c) s.ř.s. o zrušení napadeného rozhodnutí žalované pro vady řízení. Současně vyslovil podle § 78 odst. 4 s.ř.s., že se věc vrací žalované k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 5 s.ř.s. je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným soudem ve

zrušujícím rozsudku. Protože soud zrušil napadené rozhodnutí z uvedených důvodů, nemohl se zabývat žalobními body směřujícími do věci samé.

VIII. Náklady řízení

43. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud přiznal v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil. Žalobce požadoval náhradu nákladů řízení sestávající z odměny advokáta, hotových výdajů žalobce jako účastníka řízení a zaplaceného soudního poplatku.

44. Odměnu advokáta stanovil soud podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (*dále jen „advokátní tarif“*). Sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního činí podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 advokátního tarifu 3.100 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku 300 Kč. Odměna advokáta sestává ze 4 úkonů právní služby, a to z jednoho úkonu právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu (převzetí a příprava věci), dvou úkonů podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (podání žaloby a repliky) a jednoho úkonu podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu (účast na jednání soudu dne 29. 10. 2014), tj. včetně paušálních částek **13.600,- Kč**. Soud nepřiznal advokátovi odměnu za jeden právní úkon podle § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu (další poradu s klientem přesahující jednu hodinu dne 9. 9. 2013 před sepisem repliky z 10. 9. 2013), neboť má-li být úkon učiněný v řízení posouzen jako úkon právní služby ve věci samé ve smyslu § 11 advokátního tarifu, za který náleží odměna, musí být prokázán jeho účel, cíl a příčinná souvislost ve vztahu k „obhajobě“ práv zastupovaného účastníka. V daném případě však podání ze dne 10. 9. 2013, označené jako replika žalobce, v žádném směru nedoplnilo podanou žalobu o další zásadní argumentaci. Zástupce žalobce, který ve lhůtě stanovené § 51 odst. 1 s.ř.s. nevyjádřil žalobcův nesouhlas s projednáním věci bez jednání, soudu v replice sdělil, že žalobce *„bere zpět svůj souhlas s tím, aby soud rozhodl o věci samé bez jednání, daný nevyjádřením svého nesouhlasu“*. Jak bylo výše uvedeno, v rozporu s § 71 odst. 2 s.ř.s. byl v replice uveden další žalobní bod uplatněný po lhůtě stanovené v § 72 odst. 1 s.ř.s. k podání žaloby. Soud proto činí závěr, že zástupcem žalobce požadovaná sazba za právní úkon spočívající v další poradě s klientem před podáním repliky je zahrnuta v právním úkonu podání repliky k soudu. Soud také nepřiznal advokátovi odměnu za jeden právní úkon podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (vyúčtování nákladů řízení), neboť to byl zástupce žalobce povinen předložit soudu při jednání dne 29. 10. 2014, a pokud soud zástupci žalobce povolil učinit toto podání ve lhůtě tří dnů ode dne, kdy se konalo ústní jednání, nelze za toto podání zástupci žalobce přiznat samostatně odměnu za právní úkon, když ta je zahrnuta již v odměně za právní úkon spočívající v účasti na jednání soudu.

45. Soud dále přiznal zástupci žalobce náhradu cestovních výdajů v souvislosti s účastí při jednání soudu dne 29. 10. 2014 za cestu z Ostravy do Plzně a zpět (950 km) uskutečněnou vozidlem BMW, typ X70. Základní sazba dle § 1 písm. b) vyhlášky č. 435/2013 Sb. činí 3.515,- Kč (u osobních silničních motorových vozidel 3,70 Kč za 1 km jízdy; $3,70 \times 950 = 3.515,00$). Náhrada za pohonné hmoty činí **2.917,- Kč** [výše průměrné ceny za 1 litr pohonné

hmoty podle § 158 odst. 3 věty třetí zákoníku práce činí podle § 4 písm. c) vyhlášky č. 435/2013 Sb. u motorové nafty 36,00 Kč; průměrná spotřeba na 100 km dle technického průkazu činí 8,53 litrů (10,4 – 7,0 – 8,2); množství spotřebované pohonné hmoty = 8,53 x 9,50 = 81,035 litrů; násobek ceny pohonné hmoty 36,00 Kč a množství spotřebované pohonné hmoty 81,035 = 2.917,26 Kč].

46. Náhrada za promeškaný čas zástupce žalobce byla stanovena podle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu advokátu, podle něhož „*náleží náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonech prováděných v místě, které není sídlem nebo bydlištěm advokáta, za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět*“, a podle odst. 3 tohoto ustanovení „*náhrada podle odstavce 1 činí 100 Kč za každou i jen započatou půlhodinu*“.

Náhrada za promeškaný čas byla stanovena za cestu z Ostravy do Plzně 5,5 hodiny a z Plzně do Ostravy 6 hodin (soud připustil správnost tvrzení zástupce žalobce, že cesta z Plzně do Ostravy trvala vzhledem ke stavu dálnice D5 a koloně stojících vozidel o půl hodiny déle). Náhrada za promeškaný čas (za 23 půlhodin) tak činí **2.300,- Kč**.

47. Zástupce žalobce je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty. Odměna advokáta vyčíslená částkou 18.817 Kč (13.600 + 2.917 + 2.300) se proto zvyšuje o 21 % DPH, tj. o 3.951,57 = 3.952 Kč a činí **22.769 Kč**.

48. Žalobce požadoval ve smyslu § 57 odst. 1 s.ř.s. rovněž náhradu svých hotových výdajů účastníka řízení souvisejících s cestou z Ostravy do Plzně a zpět dne 26. 3. 2014 za účelem nahlédnutí do spisu a za tutéž cestu k jednání soudu dne 29. 10. 2014, ke které požadoval náhradu parkovného, stravného a ušlého výdělku.

49. Podle § 30 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy (*dále jen „jednacím řád“*): „*Nárok na jízdné má jen účastník, který nebydlí nebo nepracuje v místě, kde se řízení koná, nebo je předvolán z místa, kde se dočasně zdržuje*“. Podle odst. 2 tohoto ustanovení „*[Ú]častníku se hraří skutečné, účelné a hospodárné cestovní výdaje veřejným hromadným dopravním prostředkem. Pokud s předchozím souhlasem soudu použil účastník vlastního motorového vozidla, poskytne se mu náhrada podle zvláštního právního předpisu.*“ Soud nepřiznal žalobci náhradu za použití vlastního motorového vozidla k cestě, jejímž cílem bylo dne 26. 3. 2014 nahlédnutí do soudního spisu v této právní věci a které se dle záznamu v soudním spisu uskutečnilo toho dne od 14,00 do 14,15 hodin. Soud nepřiznal žalobci náhradu cestovních výdajů za tuto cestu ani ve výši odpovídající cestování veřejným hromadným dopravním prostředkem, když dospěl k závěru, že se v daném případě nejednalo o účelný a hospodárný cestovní výdaj, jednak vzhledem ke vzdálenosti místa bydliště žalobce, dále proto, že listiny tvořící správní spis byly žalobci známy a pokud jde o obsah soudního spisu, bylo zástupci žalobce soudem doručeno vyjádření žalované k žalobě. Dalším důvodem je, že bylo zástupci žalobce dne 21. 3. 2014 doručeno předvolání k ústnímu jednání soudu na den 4. 6. 2014, kdy by měl žalobce možnost se k listinám, které byly součástí správního či soudního spisu vyjádřit, a pokud by to požadoval, bylo by mu umožněno před jednáním do spisu nahlédnout. Pro úplnost soud uvádí, že jednání nařízené na 4. 6. 2014 bylo k žádosti žalobce ze 17. 5. 2014 odročeno na 29. 10. 2014, tj. na den, který žalobce v žádosti o odročení jednání výslovně označil jako den, kdy se bude moci ústního jednání u zdejšího soudu

zúčastnit. Žádosti žalobce o další odročení jednání nařízeného na 29. 10. 2014 ve 13,00 hodin již soud nevyhověl. Soud nepřiznal žalobci náhradu za použití vlastního motorového vozidla ani k cestě z Ostravy do Plzně a zpět k jednání soudu dne 29. 10. 2014 včetně parkovného, jak požadoval žalobce, a to jednak proto, že žalobce nedisponoval ve smyslu § 30 odst. 2 jednacího řádu předchozím souhlasem soudu k použití vlastního motorového vozidla k této cestě, a dále proto, že se nejednalo o účelný a hospodárný cestovní výdaj za situace, kdy cestu motorovým vozidlem z Ostravy do Plzně a zpět k jednání soudu uskutečnil rovněž zástupce žalobce, kterému soud přiznal náhradu s tím souvisejícího výdaje.

50. O náhradě v podobě stravného požadované žalobcem soud rozhodoval podle § 32 jednacího řádu a § 156 odst. 1 písm. d) zákoníku práce, podle nichž náleží účastníku stravné, které činí podle § 176 odst. 1 písm. b) zákoníku práce 102 Kč až 123 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin. Žalobce požadoval stravné ve výši 102 Kč za den 26. 3. 2014, kdy nahlížel do soudního spisu, a za den 29. 10. 2014, kdy se uskutečnilo ústní jednání soudu. Soud žalobci nepřiznal náhradu za stravné dne 26. 3. 2014 ze stejných důvodů, jak jsou uvedeny výše s tím, že se ve smyslu § 60 odst. 1 s.ř.s. nejednalo o náklad řízení, který žalobce vynaložil důvodně. Soud žalobci přiznal stravné ve výši **102 Kč** za den 29. 10. 2014, neboť cesta dle údajů uvedených zástupcem žalobce z Ostravy do Plzně a zpět trvala 11,5 hodiny a jednání soudu trvalo déle než půl hodiny, cesta tedy trvala déle než 12 hodin.

51. Podle § 29 odst. 2 jednacího řádu „[P]odklady pro výpočet ztráty na výdělku účastníka, který je v pracovním poměru nebo v poměru obdobném pracovnímu poměru nebo pracovnímu vztahu, tvoří průměrný výdělek vypočtený podle zvláštního předpisu. Výši průměrného výdělku prokáže účastník potvrzením zaměstnavatele, u něhož pracuje, kde je uvedeno, zda a jakou částku zaměstnavatel srazí za dobu nepřítomnosti v práci, a zda účastník může nastoupit do práce na zbytek směny.“ Žalobce předložil soudu potvrzení zaměstnavatele, jímž je Vysoká škola báňská, Technická univerzita Ostrava, ve kterém zaměstnavatel žalobce uvedl, že průměrný hrubý hodinový výdělek žalobce činí 338,37 Kč a jeho pracovní doba v den předvolání je od 8,00 hod. do 16,30 hod., včetně neplacené přestávky na jídlo a oddech v trvání 30 minut. Dále je uvedeno, že bude ušlý výdělek žalobci sražen ze mzdy. Soud proto ztrátu na výdělku žalobce v den 29. 10. 2014 vyčíslil částkou **2.707 Kč** ($338,37 \times 8 = 2.706,96$).

52. Do nákladů řízení bylo započteno 3.000 Kč za soudní poplatek zaplacený žalobcem podle položky 18 bod 2. písm. a) Sazebníku poplatků, přílohy zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

53. Náklady řízení tak činí **28.578 Kč**. K plnění byla podle § 64 s.ř.s. k § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. s ohledem na technické možnosti žalované stanovena třicetidenní lhůta, platební místo bylo podle § 64 s.ř.s. k § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. stanoveno k rukám advokáta žalobce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační

stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.
(§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.)

V Plzni dne 29. října 2014

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková